

INTERVENCIÓN	
ASUNTO:	INFORME.
EXPEDIENTE:	LIQUIDACIÓN ORZAMENTARIA CORRESPONDENTE AO EXERCICIO 2017
Informe 318/2018	

1- MARCO NORMATIVO DE APLICACIÓN.

As principais normas de aplicación ao asunto informado forman parte das seguintes disposicións:

1.1 Normativa estatal:

- *Lei Orgánica 2/12, de 27 de abril, de Estabilidade Orzamentaria e Sustentabilidade Financeira (LEPSF).*
- *RDL 2/2004, de 5 de marzo, polo que se aproba o texto refundido da lei reguladora das facendas locais (TRLRFL).*
- *Real Decreto 500/1990, do 20 de abril, que desenvolve o TRLRFL en materia orzamentaria.*
- *Orde EHA 3565, de 3 de decembro, pola que se aproba a estrutura dos orzamentos das entidades locais.*
- *Orde HAP 1781/2016, de 20 de setembro, pola que se aproba o a Instrución do Modelo Normal de Contabilidade da Administración Local (ICAL_normal).*

1.2 Normativa aprobada polo Concello:

- *Bases de Execución do Orzamento Xeral.*

2.- ANTECEDENTES DE FEITO.

- Primeiro.- 26/04/2018.- O pleno do Concello aproba definitivamente o orzamento xeral da Corporación para o exercicio 2012.
- Segundo.- 01/06/2018 Publicación no BOP nº 103 do resumo por capítulos do orzamento, así como do cadro de persoal. Publicación corrección erros do anuncio o 21/06/2018 BOP 117.

O presente informe emítese en cumprimento do disposto no artigo 191.3 do TRLRFL.

3.- ANTECEDENTES DE DEREITO.

3.1 Concepto de liquidación.

A liquidación orzamentaria pode ser descrita como o conxunto de actuacións de carácter contable levadas a cabo tras ao peche de cada exercicio económico, materializadas nun conxunto de contas, estados e indicadores que abordan desde distintas perspectivas a execución rexistrada polo orzamento no exercicio correspondente, e que permiten analizar a existencia no mesmo de déficit/superávit, así como as causas deste, e a situación financeira na que se atopa da entidade ao remate do ano.

3.2 Contido da liquidación.

Segundo establece o Plan Xeral de Contabilidade Pública adaptado á administración local anexo á ICAL_normal, a liquidación do orzamento estrutúrase en tres partes diferenciadas:

- Liquidación do orzamento de gastos.
- Liquidación do orzamento de ingresos.
- Resultado orzamentario.

Así mesmo, e de acordo co disposto no artigo 93 do RD 500/90, a liquidación de cada orzamento deberá poñer de manifesto:

1. En relación aos gastos (para cada aplicación orzamentaria):

- Os créditos iniciais,
- As modificacións de crédito.
- Os créditos definitivos,
- Os gastos autorizados
- Os gastos comprometidos
- As obrigas recoñecidas netas,
- Os pagamentos ordenados¹

¹

Se ben o reflexo contable desta fase de execución do orzamento de gastos pasou a ser voluntaria, desde a entrada en vigor do IMNCL.

- Os pagamentos realizados ao longo do ano.

2. En relación aos ingresos (para cada concepto orzamentario):

- As previsións iniciais,
- As modificacións das previsións iniciais.
- As previsións definitivas,
- Os dereitos recoñecidos e os anulados.
- Os dereitos recoñecidos netos.
- A recadación de dereito.dereitos recadados.

3. Os dereitos e obrigas pendentes a 31 de decembro.
4. O Resultado Orzamentario.
5. Os Remanentes de Crédito.
6. O Remanente de Tesourería.

3.3 Liquidación do orzamento de gastos.

De acordo ca *lcal normal*, a liquidación deberá presentarse co mesmo nivel de desagregación que tivera amosado durante a súa vixencia o orzamento liquidado. No exercicio que agora se liquida, este desenvolvemento foi o seguinte:

Clasificación por programas	Clasificación económica
Grupo de programas 3 díxitos	Subconcepto (5 díxitos).

- Nivel de vinculación xurídica. Nun intento de configurar bolsas de vinculación que acolleran servizos encabezados por un mesmo concelleiro, a base de execución do orzamento nº 10 estableceu o nivel de vinculación xurídica dos créditos en 2-1 (área de gasto/capítulo). A única excepción veu representada polas aplicacións declaradas expresamente como ampliables, e que son as enumeradas na base de execución do orzamento nº 12

- Grao de execución. Contemplado desde un punto de vista global, a liquidación do orzamento de gastos rexistrou os seguintes importes:

Créditos iniciais	Modificacións	Créditos definitivos	Obrigas recoñecidas netas
23.287.953,25 €	€ 6.405.250,69	€ 29.693.203,94	€ 24.468.795,09
% s/créditos definitivos	21,57%	100,00%	82,41%

Para efectuar unha análise máis detallada da información contida neste cadro, faise preciso analizar á á execución orzamentaria a nivel de Capítulo, recollida no Anexo 1.2 a este informe.

Do contido do anterior cadro poden extraerse as seguintes conclusións:

1. En termos globais, a porcentaxe de execución do gasto supera o 84 %.
2. Segue a apreciarse un comportamento moi diferente en cada unha das masas que integran o orzamento, acadándose o nivel de execución máis elevado, como ven sendo habitual, nos capítulos de gasto corrente e financeiro.
3. No caso dos gastos de capital, volve evidenciarse un ano máis a non execución de gran parte das actuacións incluídas nas previsións definitivas do orzamento. As obrigas recoñecidas nos capítulos 6 e 7 proveñen, en gran medida, de créditos incorporados correspondentes a proxectos iniciados en exercicios anteriores que continuaron a súa execución no 2017. Así, as modificacións orzamentarias motivadas por esta causa acadaron no exercicio liquidado un total de 3.263.964,34 €².

Evolución da execución do gasto no período 2007-2017 (ANEXOS 1.3 e 1.4)

Comparando o grao de execución por masas orzamentarias no período 2007-2017, apréciase como a diverxencia antes apuntada entre o gasto corrente e o de capital segue a ser moi acusada. O ano 2017

acadou o cuarto rexistro de execución máis elevado de toda a serie, cos capítulos 1 e 2, auténticos focos do gasto, ao representar máis dun 87 do orzamento, en cotas próximas ao 100 %.

No 2017 as obrigas recoñecidas son maiores as do 2006, fundamentalmente pola tramitación de un suplemento de crédito para amortización de débeda de mais de 2.000.000 euros financiado con superávit. O axuste ao resultado orzamentario de estas obrigas financiadas con remanente líquido de tesourería explica o bo comportamento do resultado orzamentario.

Modificacións de crédito.

As modificacións orzamentarias efectuadas ao longo do exercicio representan máis dun 21,57% do orzamento definitivo; no Anexo Nº 3 resúmense o número, tipo e contía dos expedientes tramitados no 2017.

Volve a merecer un especial comentario o importe acadado polas incorporacións de remanentes de crédito (superior ao millón de euros). Lémbrase que esta modificación constitúe unha excepción ao principio xeral de anualidade, respondendo polo xeral á existencia de retrasos no ritmo de execución dos proxectos de gasto, que precisan así da incorporación do crédito non esgotado para continuar a súa execución no exercicio seguinte; no casos de proxectos financiados con recursos afectados en que a fonte de financiamento fora xa ingresada (como sucede nas financiadas polo Estado ou pola Deputación, así como nas financiadas con endebedamento externo), as incorporacións afectan negativamente á estabilidade orzamento, como se explicará no informe de avaliación do cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria.

3.4 Liquidación do orzamento de ingresos.

En termos agregados, os ingresos executados ao longo do exercicio 2017 amosan o seguinte detalle:

Previsións iniciais	Modificacións	Previsións definitivas	Dereitos recoñecidos netos
23.294.404,27 €	6.405.250,69 €	29.699.654,96 €	24.464.677,90 €
% s/ Previsións definitivas	21,57%	100,00%	82,37%

Do exame da execución a nivel de capítulo poden extraerse as seguintes conclusións:

1. En termos globais, a porcentaxe de execución é inferior á dos gastos. Non obstante, o alto grao de execución acadado polos Capítulos 1 e 4 determina o bo comportamento do conxunto do ingreso ao longo deste ano. O defecto de execución no caso do Capítulo 3 responde, principalmente, ao feito de que se recoñeceron dereitos polos paróns da augas saneamento e lixo correspondentes ao 3 trimestre de 2017 a finais de exercicio(décembro) e non se recadaron dentro do exercicio como sucedía noutros exercicios debido ao cambio na concesionaria do ciclo da auga.

2. Como xa se indicara no informe á liquidación orzamentaria do exercicio 2013, o primeiro ano de funcionamento do sistema provincial de recadación conleva un ingreso anormalmente reducido, consecuencia de que no mesmo non se perciba a liquidación dos ingresos recadados polo sistema no exercicio inmediatamente anterior. No exercicio 2017 acádase por tanto a normalización dos niveis de ingreso. Isto explica o forte incremento experimentado polos capítulos a que se imputan os recursos xestionados pola Deputación, e moi especialmente polo Capítulo 1.

2. A razón da baixa execución dos ingresos de capital debe buscarse no feito de que moitas das obras rematadas en 2017 non se xustificaron ata 2018 o que fixo que o ingreso non tivese entrada no exercicio. Pode comprobarse, non obstante, como os dereitos recoñecidos por este concepto non experimentan variacións con respecto ao 2016.

1. **Ingreso corrente:** En termos agregados, os ingresos correntes amosan un grao de realización superior á dos gastos; da confrontación de ambos resulta o que puidera ser a superación do principal problema orzamentario do Concello: o desequilibrio estrutural entre gasto e ingreso corrente.

A diferenza do que sucedera en anos anteriores (e moi especialmente no 2011) o efecto da conta 413 ("acreedores por obrigas pendentes de imputar ao orzamento") non desequilibra negativamente a balanza, ao terse moderado de xeito moi significativo o seu saldo.

Como ilustración do bo comportamento dos ingresos, o ANEXO 2.6 reproduce a execución dalgun dos ingresos máis representativos dos capítulos 1, 2 e 3 que o ano 2011 amosaran execucións negativas. Nótase como a diferenza tórñase en positiva, a pesar de que as previsións iniciais diminúen, o que é mostra dun maior rigor na orzamentación dos ingresos.

Os ANEXOS 2.3 e 2.4 dan conta da evolución do ingreso corrente no período 2007-2017.

2. Ingresos de capital: No caso do Capítulo 7 (transferencias de capital) o ingreso de gran parte das subvencións concedidas non ten lugar ate o exercicio de remate da actuación, momento no cal se levou a cabo o recoñecemento do dereito³, dando lugar á aparición das correspondentes desviacións negativas de financiamento, tal e como detalla este Informe no apartado relativo ao Resultado Orzamentario.

3. Ingresos financeiros: O Capítulo 8 do estado de ingresos reflicte -case que exclusivamente- o importe de Remanente de Tesourería empregado ao longo do exercicio 2017 como fonte de financiamento de incorporacións de crédito. Ao estar integrado por dereitos xa recoñecidos en exercicios anteriores, o Remanente de Tesourería figura no orzamento como previsión definitiva, e nunca como previsión inicial, nin como dereito recoñecido.

3.5 Remanentes de crédito.

Son remanentes de crédito aquelas consignacións que, chegado o remate do ano, non se tiveran consumido. Precisando esta definición, e empregando os termos da lei, o remanente dunha aplicación orzamentaria será aquela parte da súa consignación definitiva que, a 31 de decembro, non tivera chegado á fase de obriga recoñecida.

Como excepción ao principio xeral de anualidade orzamentaria, a normativa reguladora das facendas locais permite -baixo certas circunstancias, e con non poucas limitacións- que os remanentes de crédito poidan ser incorporados a un exercicio posterior, para completar así a execución dos gastos que amparasen en cada caso; posibilitase con elo continuar proxectos inacabados esgotando o seu crédito "orixinario", no canto de volveren a ser incluídos novamente nun orzamento posterior.

De acordo co TRLRFL, poderán incorporarse aos correspondentes créditos do orzamento de gastos do exercicio inmediato seguinte, sempre que existan para elo os suficientes recursos financeiros:

- Os créditos extraordinarios e os suplementos de créditos, así como as transferencias de crédito, que tiveran sido concedidos ou autorizados, respectivamente, no último trimestre do exercicio.
- Os créditos que amparen os compromisos de gasto.
- Os créditos por operacións de capital.
- Os créditos autorizados en función da efectiva recadación de dereitos afectados.

Con carácter xeral, a incorporación dun remanente de crédito é voluntaria, podendo efectuarse unha soa vez; e dicir, os remanentes incorporados poderán ser aplicados unicamente dentro do exercicio orzamentario no que a incorporación se acorde⁴. Exceptúanse desta regra xeral os remanentes daqueles gastos que contén cun financiamento afectado, que serán de incorporación obrigatoria⁵, sen que lles resulten aplicables as regras de limitación no número de exercicios.

As incorporacións de remanentes de crédito deberán financiarse por algunha das seguintes vías:

1) Con carácter xeral:

- Co remanente tesourería para gastos xerais.
- Con novos ou maiores ingresos recadados sobre os totais previstos no orzamento corrente.

2) No caso da incorporación de remanentes de créditos para gastos con financiamento afectado:

- Preferentemente, cos excesos de financiamento e os compromisos firmes de aportación afectados aos remanentes que se pretende incorporar.
- No seu defecto, cos recursos xenéricos recollidos no apartado anterior, en canto á parte do gasto financiable, no seu caso, con recursos non afectados.

O resumo dos remanentes de crédito é o reflectido no ANEXO Nº 1.6 a este informe.

Compromiso de gasto	Obrigas recoñecidas netas	Remanentes de crédito		
		Totales	Non Comprometidos	Comprometidos
25.720.161,01 €	24.468.795,09 €	5.224.408,85 €	3.973.042,93 €	1.251.365,92 €
		17,59%	13,38%	4,21%

³ Seguindo o criterio de caixa, de acordo co aconsellado pola Intervención Xeral da Administración do Estado (IGAE) no seu informe 65/00.

⁴ E, no suposto do parágrafo a), b) e d) anteriores, para os mesmos gastos dos que traian causa.

⁵ Salvo que se desista total ou parcialmente de iniciar o continuar a execución do gasto.

3.6 Dereitos pendentes de cobramento e obrigas pendentes de pagamento a 31 de decembro.

Os dereitos e as obrigas de carácter orzamentario que a 31 de decembro estiveran pendentes⁶ son outra das magnitudes a determinar con ocasión da liquidación dun orzamento.

O feito de que sexan configurados pola norma como un dos apartados da liquidación, responde á valiosa información que aportan acerca do grao de execución daquel, información que adopta ademais unha perspectiva diferente -e complementaria- á facilitada polo Resultado Orzamentario.

Como se verá, no caso do Resultado Orzamentario os dereitos e as obrigas considerados son os totais rexistradas, e non aquelas que, chegado o remate do ano, estiveran aínda á espera de ser converter en cobramentos e pagamentos, respectivamente. O distinto enfoque empregado no caso das obrigas e dos dereitos pendentes permite completar a información amosada polo Resultado Orzamentario, poñendo de manifesto, de xeito desagregado, a posible existencia de dificultades para a realización dos pagamentos ou, o que pode ser máis relevante, da percepción dos ingresos.

Récolle nos anexos a este informe un resumo da conta 413:

En canto aos saldos da conta 413 pódese diferenciar as seguintes situacións:

1. Pagos pendentes de aplicar ao orzamento por importe de 37,405,41€ procedentes do exercicio 2015 e anteriores, e que responden na súa maioría a pagos domiciliados de facturas de subministros. Neste suposto debería levarse a cabo unha depuración de saldos e no seu caso proceder á aplicación ao orzamento.
2. Xustificantes de gasto rexistrados ata 31/12/2016: No exercicio 2017 procedeuse a aplicar algúns dos xustificantes e outros foron anulados, para aqueles que non se aplicaron no exercicio 2015 nin en 2016 debería iniciarse expediente de depuración de saldos para determinar se deben aplicarse ao orzamento.
3. Xustificantes de gasto rexistrados rexistrados ata 31/12/2017: Neste caso o importe ascende a 13,142,44 euros, trátase de facturas ou xustificantes de gasto que a 31.12.2017 non foron conformadas polos departamentos, estes xustificantes foron aplicados ao orzamento de 2018 nos primeiros tres meses do exercicio e algúns de eles foron anulados ou devoltos aos provedores por falta de conformidade do departamento.

3.7 Resultado orzamentario.

O Resultado Orzamentario é unha das principais magnitudes obtidas a partir da liquidación orzamentaria. O seu obxectivo é reflectir, de modo sintético, ate que punto os ingresos liquidados nun exercicio foron suficientes para amparar os gastos levados a cabo durante o mesmo período, poñendo así de manifesto a existencia de déficit ou superávit no orzamento.

A regulación do Resultado Orzamentario contense nos artigos 96 e 97 do RD 500/1990, de 20 de Abril, e nas regras 78 a 80 da ICAL_NORMAL.

As principais características deste indicador son as seguintes:

- a) O seu enfoque exclusivamente orzamentario, ao non considerar ingresos e gastos de natureza extraorzamentaria.
- b) O seu carácter exclusivamente anual, ao non considerar os gastos financiados con "aforro" provinte doutros exercicios⁷, nin os ingresos finalistas que non correspondan estritamente ao exercicio que se liquida, e ao incluír en cambio aqueles que si corresponden ao ano liquidado⁸, pero que non foran ingresados chegado o remate do exercicio.

Así, o Resultado Orzamentario sen axustar é o que se obtén directamente ao minorar da suma dos dereitos recoñecidos netos ao longo do ano, o importe das obrigas recoñecidas nese mesmo período.

En ocasións, o Resultado Orzamentario así calculado pode non ser representativo da situación real de equilibrio ou desequilibrio orzamentario rexistrado pola entidade local ao longo do exercicio; é por iso que, sobre este Resultado deben practicarse determinadas "correccións", que teñen por finalidade "enfocar" a

⁶ De cobramento e de pagamento, respectivamente.

⁷ Entendido este como o Remanente de Tesourería para Gastos Xerais.

⁸ Á vista do grao de execución do gasto afectado correspondente.

información ofrecida no primeiro cálculo. Para elo, compénsanse ingresos e gastos que, figurando inicialmente no seu cómputo, non son propios do exercicio que se liquida, ou mesmo “incluíndo” no cálculo ingresos que, se ben aínda non foron materialmente percibidos, desde un punto de vista estritamente financeiro corresponden ao ano que se está a liquidar.

Por tanto, e co fin “depurar” a información ofrecida polo Resultado Orzamentario sen axustar, e obter así o “Resultado Orzamentario axustado”, deberán efectuarse sobre aquel as correccións ás que se refire o artigo 97 do RD 500/90 e a regra 80 da ICAL_NORMAL:

1. Obrigas recoñecidas derivadas de modificacións orzamentarias financiadas con remanente de tesourería para gastos xerais: Dan lugar a un axuste positivo, polo que, de existir, deberán sumarse ao resultado orzamentario sen axustar.

No exercicio liquidado ascenderon a 2.759.497,47 €, obrigas financiadas con RTGG que non é mais que o empregado antes do 31/12/2018 para amortización anticipada de débeda.

2. Desviacións de financiamento imputables ao exercicio, derivadas da existencia de proxectos de gasto con financiamento afectado: As desviacións negativas de financiamento imputables ao exercicio deberán sumarse ao Resultado Orzamentario sen axustar; as positivas deberán restarse. Preténdese con elo neutralizar os efectos dos excesos ou defectos de financiamento (respecto do gasto executado en cada exercicio) que o cálculo das desviacións ven poñer de manifesto.

As desviacións de financiamento consideradas no Resultado Orzamentario, e que en caso de existir dan lugar á práctica do correspondente axuste, son as imputables ao exercicio que se liquida, e que no exercicio que se liquida foron as recollidas no ANEXO 6⁹.

O Resultado Orzamentario do exercicio 2017 é o amosado no ANEXO Nº 4. No mesmo pode apreciarse como o Concello volveu pechar o exercicio con superávit, e que confirma a liña de recuperación iniciada no exercicio 2012.

CONCEPTOS	DEREITOS RECONOCIDOS NETOS	OBRIGAS RECOÑECIDAS NETAS	AXUSTES	RESULTADO ORZAMENTARIO
a) operacións corrientes	23.317.413,89 €	18.718.131,81 €		
b) Outras operacións non financeiras	728.580,23 €	2.306.587,89 €		
1.- Total de operacións non financeiras (a+b)	24.045.994,12 €	21.024.719,70 €		
2.- Activos financeiros	7.365,00 €	8.330,00 €		
3.- Pasivos financeiros	411.318,78 €	3.435.745,39 €		
RESULTADO ORZAMENTARIO DO EXERCICIO	24.464.677,90 €	24.468.795,09 €		-4.117,19
Axustes				
4.- Créditos gastados financiados con remanente de tesourería para gastos xerais			2.759.497,47 €	
5.- Desviacións de financiamento negativas do exercicio			1.148.765,31 €	
6.- Desviacións de financiamento positivas do exercicio			1.253.370,53 €	
RESULTADO ORZAMENTARIO AXUSTADO				2.650.775,06

3.8 - Remanente de Tesourería.

Xunto co Resultado Orzamentario, o Remanente de Tesourería é a principal magnitude a obter tras o peche do exercicio orzamentario.

O seu marco normativo está delimitado polo artigo 191 do TRLRFL, o artigo 101 do RD 500/90, así como polas regras 81 e seguintes da ICAL_NORMAL.

9

Segundo o criterio de caixa, de acordo co aconsellado pola Intervención Xeral da Administración do Estado (IGAE) no seu informe 65/00. Déixase constancia da utilización do denominado “criterio de caixa” para a contabilización das subvencións. Este, que non é senón unha manifestación máis do principio contable de prudencia, que se ven a impoñer ao do devengo, implica que as achegas doutras administracións non sexan recoñecidas no orzamento de ingresos en tanto non se produza o seu ingreso material, no canto de recoñecer o dereito unha vez que a subvención é xustificada, e que o axente financiador ten comunicado a aprobación da mesma. Elo ten como consecuencia a aparición de numerosas desviacións negativas de financiamento, que obrigan a practicar axustes positivos no Resultado Orzamentario.

O Remanente de Tesourería é un indicador da capacidade de autofinanciamento do Concello, que aporta unha información complementaria á facilitada polo Resultado, de xeito que da consideración conxunta de ambos pode extraerse unha visión global da situación orzamentaria e financeira da entidade.

A diferenza do Resultado Orzamentario, o Remanente de Tesourería non se centra unicamente no sucedido ao longo dun exercicio determinado, senón que abrangue tamén os dereitos e obrigas provintes de anos anteriores -na medida en que estean pendentes de cobramento e pagamento, respectivamente, a 31 de decembro-, incluíndo así mesmo determinadas operacións de natureza extraorxamentaria, que tampouco forman parte do Resultado Orzamentario.

O Remanente de Tesourería comprende tres compoñentes fundamentais: os fondos líquidos, os dereitos pendentes de cobramento, e as obrigas pendentes de pagamento:

Compoñentes do Remanente de Tesourería Total (RTT)
1. (+) Fondos líquidos.
2. (+) Dereitos pendentes de cobramento.
3. (-) Obrigas pendentes de pagamento.
= RTT (1+2-3)

Paralelamente, no RTT poden distinguirse tres compoñentes:

- a) O denominado “exceso de financiamento”¹⁰, constituído pola suma das desviacións de financiamento acumuladas e positivas que se produzan dende o inicio de cada proxecto ata o fin do exercicio que se liquida.
- b) Os saldos de dubidoso cobro (aos que se fará referencia a continuación).
- c) O Remanente de Tesourería para Gastos Xerais (RTGX), que se obtén por diferenza entre o Remanente de Tesourería Total, o exceso de financiamento, e os saldos de dubidoso cobro.

A seguinte expresión resume as operacións a efectuar para obter o RTGX, auténtico obxectivo no cálculo do Remanente de Tesourería:

$$RTGX = RTT - (\text{saldos de dubidoso cobro}) - (\text{exceso de financiamento afectado}).$$

De ser positivo, a súa disposición está regulada no artigo 32 e na disposición adicional sexta da LOEPSF. A mesma dispón dous destinos imperativos (atención de obrigas pendentes de imputar ao orzamento a 31 de decembro e amortización anticipada de débeda para impedir que a corporación incorra en déficit no presente exercicio), e un voluntario, como é a realización de investimentos financeiramente sostibles. Non obstante, isto último require que o período medio de pago aos provedores da Corporación Local, de acordo cos datos publicados, non supere o prazo máximo de pago previsto na normativa sobre morosidade, algo que agora mesmo non cumpre o Concello.

O Remanente de Tesourería presenta o detalle indicado no ANEXO Nº 5, no que pode apreciarse a evolución dende o 2011, experimenta un descenso con respecto ao 2016 debido a utilización de parte do mesmo para amortización anticipada da débeda.

A mellora deste indicador ven explicada, principalmente, polos seguintes motivos indicados no ANEXO 5.2:

Cómpre indicar que a conta 413 segue a ofrecer un importe limitado, considerando que o seu saldo corresponde a obrigas de pago xa atendidas (pero non imputadas ao orzamento), e que parte do saldo restante responde a facturas que por seren presentadas contra o remate do ano non permitiron a súa tramitación dentro do exercicio. Quérese dicir con isto que a conta 413 ten deixado de reflectir (desde o exercicio 2012, en realidade) gasto efectuados sen o respaldo do orzamento, que precisar agardar ate o seguinte exercicio para ser aprobado polo Pleno, mediante o correspondente recoñecemento extraxudicial de créditos.

En calquera caso a 413 responde a gasto deveñados non aplicados ao orzamento, polo que o saldo mostra gastos para os que non existe consignación orzamentaria e que deben aplicarse a un exercicio distinto ao de deveción, o que pon de manifesto un funcionamento anormal do gasto público.

Análise dos principais elementos integrantes do Remanente de Tesourería.

- Dereitos pendentes de cobramento de orzamentos pechados; os saldos de dubidoso cobro.

¹⁰

Remanente de Tesourería destinado a financiar de incorporacións de remanentes de crédito correspondentes a gastos con financiamento afectado.

O RTT considera a totalidade dos dereitos pendentes de cobramento, independentemente do ano en que causaran alta na contabilidade municipal. Estase con elo a ignorar o feito de, na práctica, estes dereitos serán tanto máis difíciles de recadar canto máis antigos sexan, resultando que moitos deles mesmo terán prescrito, o que xa de por si supón un obstáculo legal infranqueable para tan sequera intentar o seu cobramento.

Pero a normativa contable local contén previsións para corrixir esta situación, que se ben non implican a anulación deses dereitos, si impiden cando menos que tomen parte no cálculo da cifra última do Remanente (o RTGX), evitando así que o seu importe poida verse desvirtuado -aumentado- como consecuencia de dereitos que dificilmente chegarán a se converter en ingresos¹¹.

Así, o artigo 191 do TRLRFL establece que *"a cuantificación do remanente de tesourería deberá realizarse tendo en conta os posibles ingresos afectados e minorando de acordo co que regulamentariamente se estableza os dereitos pendentes de cobramento que se consideren de difícil ou imposible recadación"*.

Os dereitos de dubidoso cobro foron cuantificados nesta liquidación en base ao establecido na ICAL_Normal e, en desenvolvemento desta, na base de execución do orzamento nº 37. O seu detalle figura recollido no ANEXO 7 a este informe.

1. IMPORTE SALDOS DR A 31/12/2017 POR EXERCICIO:			
Total 1989	7.219,71	100%	7.219,71
Total 1990	19.970,73	100%	19.970,73
Total 1991	24.529,11	100%	24.529,11
Total 1992	37.464,85	100%	37.464,85
Total 1993	132.811,41	100%	132.811,41
Total 1994	3.563,49	100%	3.563,49
Total 1995	6.010,12	100%	6.010,12
Total 1996	29.274,34	100%	29.274,34
Total 1997	5.885,74	100%	5.885,74
Total 1999	4.865,40	100%	4.865,40
Total 2002	56.442,22	100%	56.442,22
Total 2003	163.556,79	100%	163.556,79
Total 2004	22.774,17	100%	22.774,17
Total 2005	21.715,76	100%	21.715,76
Total 2006	423.882,98	100%	423.882,98
Total 2007	33.384,24	100%	33.384,24
Total 2008	506.329,07	100%	506.329,07
Total 2009	390.915,65	100%	390.915,65
Total 2010	333.101,89	100%	333.101,89
Total 2011	688.081,87	100%	688.081,87
Total 2012	455.322,34	100%	455.322,34
Total 2013	176.905,69	100%	176.905,69
Total 2014	325.227,59	75%	243.920,69
Total 2015	367.881,63	50%	183.940,82
Total 2016	147.737,92	30%	44.321,38
	4.384.854,71		4.016.190,46

Cómpre indicar que os criterios de dotación resultan máis esixentes que os previstos no artigo 193 bis do TRLRFL, tras a modificación operado no mesmo na Lei 27/13, de 27 de decembro, de racionalización e sustentabilidade da administración local.

Fiase moi necesaria a tramitación do correspondente expediente de depuración de saldos.

- Obrigas pendentes de pagamento de orzamentos pechados.

3.9 Estabilidade orzamentaria.

O análise do cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria será obxecto de informe independente, de acordo co esixido no artigo 16.2 do Real decreto 1463/07, polo que se aproba o Regulamento de desenvolvemento da Lei 18/2001, de 12 de decembro, de Estabilidade Orzamentaria, na súa aplicación ás entidades locais. No mesmo ser abordarán tamén o cumprimento dos obxectivos de gasto e débeda.

¹¹

Do contrario, estes dereitos "inertes" estarían incrementando moi considerablemente o importe do Remanente, podendo levar á entidade á toma de decisións erróneas en base ao seu valor.

4. CONCLUSIONES.

Primeira.- No 2017 o Concello experimentou un comportamento orzamentario favorable, que ten o seu reflexo nas magnitudes do Resultado Orzamentario e Remanente de Tesourería.

Segunda. No 2017 mantívose o rigor na execución do orzamento respecto do gasto, que volveu ter como referencia o límite que sempre debiera representar o crédito orzamentario.

Terceira.- Recordar que os saldos pendente na conta 413 responden a unha mala execución e planificación do gasto público xa que non deixan de ser obrigas que se atopan pendentes de aprobación ao final do exercicio por non ter cabida no exercicio orzamentario correspondente, si ben neste exercicio o saldos pendentes responden a xustificantes de gasto de final de ano cuxa conformidade non constaba na intervención, existindo crédito nas bolsas correspondentes.

Cuarta.- Recordar a necesaria depuración de saldos de pechados que poden levar a desvirtuar os estados contables.

TRAMITE DO EXPEDIENTE.

De acordo co indicado na normativa aplicable a este asunto, o trámite a seguir por este expediente deberá ser o seguinte:

1. A aprobación da liquidación é competencia da Alcaldía (artigo 192.2 TRLRFL).
2. Deberá darse conta ao Pleno da aprobación da liquidación do orzamento, na primeira sesión que celebre este órgano (artigo 90.2 do RD 500/1990).
3. Deberase remitir copia da liquidación do orzamento e do seu expediente de aprobación tanto á Xunta de Galicia como ao Ministerio de Economía e Facenda
4. Adicionalmente, deberá incorporarse ao expediente informe da intervención acerca da avaliación do cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria por parte da presente liquidación.
5. Este informe refírese aos datos derivados da liquidación, emitíndose con carácter favorable en canto á súa confección, sen prexuízo das valoracións recollidas ao longo do documento, e da análise máis detallada que poida facer dalgún dos seus aspectos con ocasión da rendición da Conta Xeral do referido exercicio.

A interventora

Margarita Fernández Sobrino

INFORME DE INTERVENCIÓN (319/2018)**DE AVALIACIÓN DO CUMPRIMENTO DO OBXECTIVO DE ESTABILIDADE ORZAMENTARIA, DA REGRA DO GASTO E DO LÍMITE DE DÉBEDA CON MOTIVO DA APROBACIÓN DA LIQUIDACIÓN DO ORZAMENTO 2017.**

Margarita Fernández Sobrino, funcionaria da Administración local con habilitación de carácter nacional, como Interventora do Concello de Ames, en cumprimento do artigo 16 do Real decreto 1463/2007, de 2 de novembro, polo que se aproba o regulamento da Lei de estabilidade orzamentaria na súa aplicación ás entidades locais, así como o disposto na Lei orgánica 2/2012, de 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira, informa o seguinte en relación co cumprimento do principio de estabilidade orzamentaria da liquidación do orzamento de 2017, o cumprimento da Regra do Gasto e do límite de débeda:

1.- NORMATIVA REGULADORA DO PRINCIPIO DE ESTABILIDADE ORZAMENTARIA NO SECTOR PÚBLICO LOCAL, de cálculo da regra do gasto e das obrigas de subministro de información.

- Lei orgánica 2/2012, de 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira (LOEOSF).
- Real decreto 1463/2007, de 2 de novembro, polo que se aproba o regulamento de desenrolo da estabilidade orzamentaria, na súa aplicación ás Entidades Locais.
- Orde ministerial HAP/2016/2012, de 1 de outubro, pola que se desenrolan as obrigas de subministración de información previstas na LOEPSF.
- O documento que aparece na Oficina Virtual de coordinación financeira coas entidades locais, polo que se materializan as obrigas de subministración de información.
- Real decreto lexislativo 2/2004, de 5 de marzo, (TRLRHL) que aproba o texto refundido da lei reguladora das facendas locais, en relación ao Principio de Estabilidade Orzamentaria (artigos 54.7 e 146.1).
- Manual de cálculo do Déficit en Contabilidade Nacional adaptado ás Corporacións Locais, publicado pola Intervención Xeral da Administración do Estado, Ministerio de Economía e Facenda.
- Guía para a determinación da Regra de Gasto do artigo 12 da LOEPSF para corporacións locais, 3ª edición. IGAE.
- Manual do SEC 95 sobre o Déficit Público e a Débeda Pública, publicado por Eurostat.
- Regulamento 2223/1996, do Consello da Unión Europea.
- Regulamento 2516/2000, do Consello da Unión Europea
- Guía para la determinación de la Regra de Gasto del artículo 12 de la LOEPSF para corporaciones locales, 3ª edición. IGAE.
- Manual del SEC 95 sobre el Déficit Público y la Deuda Pública, publicado por Eurostat.

2.- CUMPRIMENTO DO OBXECTIVO DE ESTABILIDADE ORZAMENTARIA

O artigo 11.4 da LOEOSF establece que as Corporacións Locais deberán manter unha **posición de equilibrio ou superávit orzamentario**.

A fixación dos obxectivos de estabilidade orzamentaria e de débeda pública, para o conxunto das Administracións Públicas e cada un dos seus subsectores, efectúase por Acordo do Consello de Ministros, previo informe do Consello de Política Fiscal e Financeira e da Comisión Nacional da Administración Local nos seus respectivos ámbitos, con referencia aos tres exercicios seguintes, e apróbanse polas Cortes Xerais, seguindo o procedemento e prazos regulados no artigo 15 da citada Lei.

Os obxectivos de estabilidade orzamentaria e de débeda pública, para o conxunto das Administracións Públicas e cada un dos subsectores, para o período 2017-2019, foron aprobados por Acordo do Consello de Ministros, de 16 de decembro de 2016.

No relativo ao subsector Corporacións Locais os obxectivos de estabilidade e débeda, para o período de referencia, 2017-2019, son os que se recollen no seguinte cadro:

	2017	2017	2019
OBXECTIVOS DE ESTABILIDADE	0,0	0,0	0,0
OBXECTIVOS DE DEBIDA	2.9	2.3	2.5

A estabilidade orzamentaria implica que de maneira constante, ao longo do ciclo, os recursos correntes e de capital non financeiros deben ser suficientes para facer fronte aos gastos correntes e de capital non financeiros. A capacidade inversora municipal virá determinada polos recursos de capital non financeiros, e os recursos correntes non empregados nos gastos correntes (aforro bruto).

Simplificando, o volume da débeda non pode aumentar, como máximo debe permanecer constante. Supón que nos orzamentos municipais o endebedamento anual neto (endebedamento – amortizacións) debe ser cero. De maneira máis rigorosa, que as variacións de pasivos e activos financeiros debe estar equilibrada.

O cálculo da capacidade/necesidade de financiamento dos entes sometidos a orzamento (como é o noso caso) obtense, segundo o manual da IGAE e como interpreta a Subdirección Xeral de Relacións Financeiras coas Entidades Locais, pola diferenza entre os importes orzamentados nos capítulos 1 a 7 dos estados de ingresos e os capítulos 1 a 7 do estado de gastos, previa aplicación dos axustes relativos á valoración, imputación temporal, exclusión ou inclusión dos ingresos e gastos non financeiros.

2.1 ENTIDADES QUE COMPOÑEN O ORZAMENTO XERAL E DELIMITACIÓN SECTORIAL DE ACORDO CO SISTEMA EUROPEO DE CONTAS NACIONAIS E REXIONAIS.

Para os efectos da Lei orgánica 2/2012, de estabilidade orzamentaria e sostenibilidade financeira, o sector público considérase integrado por:

- A. O sector Administracións Públicas, de acordo coa definición e delimitación do Sistema Europeo de Contas Nacionais e Rexionais aprobado polo Regulamento (CE) 2223/96, do Consello, de 25 de xuño de 1996 que inclúe os seguintes subsectores, igualmente definidos conforme a dito sistema:
 - Administración central, que comprende o Estado e os organismos da administración central.
 - Comunidades Autónomas.
 - Corporacións Locais
 - Administracións da Seguridade Social.
- B. O resto das entidades públicas empresariais, sociedades mercantís e demais entes de dereito público dependentes das Administracións públicas en virtude do artigo 2.2 da LOEOSF, terán a consideración de sector público.

O Concello da Ames é unha corporación local, polo que está incluído no sector Administracións Públicas, séndolle, polo tanto, de aplicación a Lei orgánica 2/2012.

O artigo 3.1 desa norma dispón que a liquidación dos Orzamentos dos suxeitos comprendidos no seu ámbito de aplicación realizárase nun marco de estabilidade orzamentaria, coherente coa normativa europea. O apartado 2 dese artigo define a estabilidade orzamentaria como a situación de equilibrio ou superávit estrutural. E mais en concreto, para as corporacións locais, o principio de estabilidade instruméntase no artigo 11.4 de modo que deberán manter unha posición de equilibrio ou superávit orzamentario. É dicir, a Liquidación do Orzamento do Concello de Ames cumprirá co obxectivo de estabilidade orzamentaria se presenta equilibrio ou superávit, en termos de capacidade de financiamento, de acordo coa definición contida no Sistema Europeo de Contas.

DESCRIPCIÓN DOS INGRESOS E GASTOS DE CONTABILIDADE NACIONAL, A SUA EQUIVALENCIA EN TÉRMO DE ORZAMENTOS E EXPLICACIÓN DOS AXUSTES

(Para a realización dos axustes considérase o Manual de cálculo do Déficit en Contabilidade Nacional adaptado ás Corporacións Locais, publicado pola IGAE, e o formulario F.1.1.B1.do documento elaborado pola Subdirección Xeral de relacións financeiras coas Entidades Locais).

Analizando a execución e liquidación do orzamento do exercicio 2017, obtemos o seguinte:

Execución a 31 de decembro (liquidación orzamentaria)	Gastos (obrigas recoñecidas netas)	Ingresos (dereitos recoñecidos netos)		
Capítulo 1	8.106.181,10 €	7.476.330,85 €		
Capítulo 2	9.978.675,66 €	124.223,98 €		
Capítulo 3	37.745,63 €	6.600.745,84 €		
Capítulo 4	595.529,42 €	9.089.149,25 €		
Capítulo 5		26.963,97 €		
Operacións correntes	18.718.131,81 €	23.317.413,89 €		
Capítulo 6	2.298.710,44 €	- €		
Capítulo 7	7.877,45 €	728.580,23 €		
Resto de operacións non financeiras	2.306.587,89 €	728.580,23 €		
OPERACIÓNS NON FINANCEIRAS	21.024.719,70 €	24.045.994,12 €	3.021.274,42	Capacidade de financiamento
Capítulo 8	8.330,00 €	7.365,00 €		
Capítulo 9	3.435.745,39 €	411.318,78 €		
OPERACIÓNS FINANCEIRAS	3.444.075,39 €	418.683,78 €	3.025.391,61	Saldo financeiro negativo
<i>Total</i>	24.468.795,09 €	24.464.677,90 €		

Con carácter xeral, a totalidade dos ingresos e gastos no financeiros orzamentarios, sen prexuízo da súa reclasificación en termos de partidas contabilidade nacional, corresponden á totalidade dos empregos e recursos que se computan na obtención da capacidade/necesidade de financiamento do subsector Corporacións Locais das Administracións Públicas da Contabilidade Nacional. As diferenzas veñen determinadas polos axustes que se describen nos apartados seguintes deste informe.

A) INGRESOS:

Axustes a realizar **Capítulos 1, 2 e 3 do Estado de Ingresos:**

AXUSTE: No orzamento, os ingresos de natureza fiscal das corporacións locais, así como os ingresos asimilados ou directamente relacionados cos ingresos fiscais, rexístranse nos Capítulos 1 " Impostos directos", 2 " impostos indirectos" e 3 " Taxas e outros ingresos".

O rexistro no orzamento de ingresos realízase no momento en que se recoñece o dereito, que pode ser, previo ou simultáneo ao cobro, segundo esteamos ante liquidacións de contraído previo ou sen contraído previo, respectivamente.

Como consecuencia da aprobación do citado Regulamento (CE) Nº 2516/2000, en contabilidade nacional, o criterio para a imputación dos ingresos fiscais e asimilados ou directamente relacionados con eles é con efecto no déficit público, é o de caixa.

Polo tanto, a efectos da elaboración das contas de contabilidade nacional, os impostos rexístranse polo importe total realizado en caixa en cada exercicio, xa sexa de corrente ou de pechados

Este tratamento aplícase aos ingresos contabilizados nos Capítulos 1, 2 e 3 do orzamento de ingresos de cada Corporación Local, e en concreto aos conceptos de impostos, taxas, prezos públicos, contribucións

especiais, recargas, multas, sancións e xuros de demora, podendo estenderse a outros conceptos non mencionados expresamente cando se observen diferenzas significativas entre os dereitos recoñecidos e os cobros efectivos. Estes criterios aplicaranse igualmente a aqueles conceptos que, en termos de contabilidade nacional, teñan a consideración de impostos e aparezan rexistrados contablemente noutros capítulos do orzamento de ingresos.

Resumindo ,en contabilidade nacional os ingresos tributarios impútanse, con carácter xeral, de acordo co “criterio de caixa” (recadación líquida do exercicio corrente e pechado), mentres que no orzamento rexe o principio de reivindicación e, por tanto, o ingreso contabilízase no exercicio que se recoñece e liquida o dereito (Dereitos Recoñecidos Netos)

O axuste faise polo importe dos cobros de exercicios correntes e pechados destes capítulos (1, 2 e 3). Se os dereitos superan aos cobros, o axuste do saldo orzamentario é negativo, é dicir, reduce o saldo orzamentario. En caso contrario o axuste sería positivo

Capítulo	Cobros				Axuste (diferenza)
	A Dereitos recoñecidos	B Corrente	C Pechados	D = B+C Total cobros	
Impostos directos	7.476.330,85	7.476.330,85	36.757,53	7.513.088,38	36.757,53
Impostos indirectos	124.223,98	113.186,33	24.176,17	137.362,50	13.138,52
Taxas e outros ingresos	6.600.745,84	4.661.397,71	1.132.453,43	5.793.851,14	806.894,70
TOTAL	14.201.300,67	12.250.914,89	1.193.387,13	13.444.302,02	756.998,65

A diferenza ven motivada fundamentalmente pola liquidación en 2017 dos padron de auga e saneamento do 3 TR(decembro) e a recadación consta no 2018 debido ao retraso nos padron polo cambio na concesionaria do servizo. Así mesmo a antiga concesionaria non ingresou en 2017 parte dos padron pendentes de lixo que se reclamarán coa liquidación do contrato

Axustes a realizar **Capítulo 4 do Estado de Ingresos:**

Ingresos por participación en ingresos do Estado ou tributos cedidos, segundo o réxime da Entidade.

Non procede realizar axuste.

Resto de conceptos (transferencias correntes entre Administracións públicas)

Axuste polas diferenzas de criterio contable do pagador. En contabilidade nacional séguese o criterio do ente pagador, o que significa que unha vez fixado o momento en que se rexistra o gasto polo pagador, o receptor da transferencia debe contabilizala simultaneamente, e polo mesmo importe que figure nas contas de aquel. O tratamento orzamentario destas operacións supón que a entidade receptora das subvencións recoñecerá o dereito cando reciba o ingreso, salvo que teña coñecemento certo de que o ente concédente recoñeceu as obrigas de pago ao su favor. Polo tanto, o normal é que coincidan os criterios de imputación orzamentaria cos de contabilidade nacional e de existir disparidade de criterios aplicárase o axuste que corresponda. En caso de non dispoñer de información por parte do ente pagador non se realizará axuste de ningún tipo.

Axuste por xuros reivindicados e non vencidos e de excedentes de tesourería colocados no mercado durante o exercicio:

Non procede realizar axuste.

Axuste por ingresos obtidos do orzamento da UE:

Unha Corporación Local pode ser destinataria final de fondos comunitarios, ao xestionar proxectos cofinanciados pola Unión Europea. Neste contexto, a Corporación Local unha vez realizado o gasto, remite as certificacións xustificativas dos mesmos ás Unidades Administradoras de Fondos que a súa vez as elevarán á Comisión para o su reembolso. Por aplicación do criterio de reivindicación, unha vez efectuado e certificado o gasto, debe recoñecerse tamén o ingreso correspondente, cuxo importe será o resultado de aplicar o porcentaxe de cofinanciación aprobado pola Unión Europea ao gasto certificado no exercicio.

Así pois, de acordo co parágrafo anterior e, a diferenza do previsto na Decisión 22/2005, no noso país, non se produce a simultaneidade entre a execución do gasto pola Corporación Local e o envío da documentación xustificativa á Comisión. A xestión descentralizada dos fondos europeos implica unha maior dilación entre un e outro momento. A recepción das certificacións de gasto polas Unidades Administradoras é previa ao seu envío á Comisión. Isto motiva a fixar o momento de recoñecemento dos fondos en contabilidade nacional co da remisión pola Corporación Local da documentación do gasto realizado ás Unidades Administradoras. A razón baséase na pretensión da Decisión 22/2005 de reducir calquera impacto temporal sobre o déficit debido a desfases entre a execución do gasto e o seu reembolso pola Unión Europea.

Con independencia do criterio orzamentario de contabilización aplicado pola Corporación Local para o rexistro das transferencias comunitarias, o axuste a realizar para o cálculo do déficit en contabilidade nacional virá determinado pola diferenza entre os dereitos recoñecidos polos fondos europeos na liquidación orzamentaria e o importe resultante de aplicar o porcentaxe de cofinanciación que corresponda ao gasto certificado e remitido á Unidade Administradora. Se o importe dos dereitos recoñecidos supera o valor que se prevé que vai a ser reembolsado pola Comisión, practicarase un axuste negativo ao saldo orzamentario, aumentando o déficit da Corporación Local en cuestión.

Polo contra, se os dereitos recoñecidos son inferiores aos gastos cofinanciados e certificados ás Unidades Administradoras, a diferenza determinará un axuste positivo ao saldo orzamentario que reducirá o déficit público do órgano xestor dos fondos.

Non procede realizar axuste neste apartado.

B) GASTOS:

Axuste por gastos realizados no exercicio e pendentes de aplicar ao orzamento (conta 413): A conta 413 "Acredores por operacións pendentes de aplicar ao orzamento" recolle as obrigas derivadas de gastos realizados ou bens e servizos recibidos, para os que non produciu a súa aplicación ao orzamento sendo procedente a mesma.

Estaríamos ante obrigas respecto das que, non se ditou aínda o correspondente acto formal de recoñecemento e liquidación, derívanse de bens e servizos efectivamente recibidos pola entidade.

O acto de recoñecemento dunha obriga prodúcese unha vez realizada a prestación a cargo do acredor ou o nacemento do seu dereito en virtude de norma legal. Sen embargo, entre un e outro momento pode mediar un lapso de tempo que depende de diversas circunstancias formais. Por este motivo, á data de peche do exercicio deben rexistrarse aquelas obrigas vencidas, líquidas e por tanto esixibles, que produzan, aínda cando non se ditan os correspondentes actos administrativos de recoñecemento e liquidación, o que impide a súa aplicación ao orzamento en vigor. A aplicación ten lugar, normalmente, no exercicio seguinte, unha vez se dita o mencionado acto administrativo.

Por tanto, se o saldo final da conta é maior (menor) que o inicial, a diferenza dará lugar a un axuste como maior (menor) gasto non financeiro en contabilidade nacional, aumentando (diminuindo) o déficit da Corporación Local.

No Manual a aplicación práctica deste principio ven dada pola diferenza entre o saldo inicial da conta 413 e o saldo final da mesma, axustando á alza cando o saldo final sexa superior ou axustando á baixa cando o saldo final sexa inferior. Saldo inicial da conta 413 ascendía a 0 euros, e o saldo final a 31/12 é de 0 euros, co que non procede realizar axuste.

Exercicio 2017				
RESUMO CONTA 413				
	A 01/01/2016	Aplicado / ou anulado no exercicio 2017	OPA no exercicio 2017	Saldo final
Pagado e pendente aplicar	80.780,29			80.780,29
Outros: Concello de Brion	7.877,45	7.877,45		0
Facturas rexistro ata 31/12/2014	6.462,56			6.462,56
Facturas rexistro 2015	26,66			26,66
Facturas rexistro 2016	22.408,09	22.408,09		0
Facturas rexistro 2017			16.701,00	16.701,00
	117.555,05	30.285,54	16.701,00	103.970,51

Axuste maior gasto exercicio	16.701,00
Axuste menor gasto no exercicio	-30.285,54
Total Axuste (+ maior estabilidade (-) menor estabilidade(+))	-13.584,54

Axuste por arrendamento financeiro:

De conformidade co Sistema Europeo de Contas os activos adquiridos mediante arrendamento financeiro se rexistran nas contas do arrendatario no momento en que adquire a propiedade económica do ben. Polo tanto, no exercicio en que se produce a firma do contrato, deberá realizarse un axuste de maior gasto non financeiro pola diferenza entre o valor total do activo e as obrigas recoñecidas e imputadas ao orzamento. Nos exercicios seguintes, terán que efectuarse axustes de menores gastos non financeiros polo valor das obrigas recoñecidas e imputadas ao orzamento de gastos.

Na liquidación do orzamento do ano 2017 non se contabilizaron operacións de arrendamento financeiro con opción de compra, polo que non procede axuste por este concepto.

Outros axustes:

Neste apartado incluíranse, entre outros, se existen, as devolucións de ingresos pendentes de aplicar ao orzamento.

APLIC. PRESUPU EST.	DESCRIPCIÓN	PENDIENTE DE PAGO A 1 DE ENERO	MODIFICACIONES AL SALDO INICIAL Y ANULACIONES	RECONOCIDAS EN EL EJERCICIO	TOTAL DEVOLUCIONES RECONOCIDAS	PRESCRIPCIONES	PAGADAS EN EL EJERCICIO	PENDIENTE DE PAGO A 31,12,2016
11300	I.B.I. Urbana	193,37		78.724,22	78.917,59		78.724,22	193,37
11500	I.V.T.M.	0,03		965,44	965,47		965,44	0,03
11600	I.I.V.T.N.U.(Plusvalía)			293,26	293,26		293,26	
13000	I.A.E.			1.824,14	1.824,14		1.824,14	
29000	I.C.I.O.	132,63		38.545,02	38.677,65		29.095,36	9.582,29
30200	Serv. recollida de lixo	258,19		7.293,08	7.551,27		2.457,05	5.094,22
31900	Taxa comedor escolar	603,25		44.750,99	45.354,24		43.001,74	2.352,50
32100	Licenzas urbanísticas.	1.741,74		317,04	2.058,78		1.819,23	239,55
32500	Taxa expedición document.	31,92		136,8	168,72		80,97	87,75
32900	Taxa apertura establecem.	288,58			288,58		194,42	94,16
33900	Taxa mercadiños	10,34		455,04	465,38		455,04	10,34
33901	Outras taxas utiliz. privativa	233,07		54,14	287,21		61,37	225,84
33902	Taxa mesas e cadeiras	143,92			143,92		141,93	1,99
34201	Prez.públ Bos Días Cole			2.479,80	2.479,80		2.479,80	
34202	Prez.públ.serv.Tarde s Div	7,5		5.197,26	5.204,76		5.176,26	28,5
34300	Prez.públ.instal.depo rtiv	26		34	60		34	26
34302	P.públ. Escol.Deport.			36	36		36	
34303	Pr.públ. natación verán			10	10		10	
34900	Prez.públ.activid.xuv enís			220	220		220	
34901	Prez.públ.prog.activ.c ult			156	156		156	
34902	Prezo público EMMA			67,5	67,5		67,5	
34903	Prez.públ.util.centro	15			15			15

	S.C							
34904	Pr públ. activ. Medio Amb.			213	213		213	
39210	Recargo ejecutivo			78,59	78,59		78,59	
39211	Recargo de apremio.			15,69	15,69		15,69	
39300	Xuros de demora.			120,79	120,79		120,79	
39901	Anuncios contrat. e obras			580,8	580,8		580,8	
		3.685,54	0,00	182.568,60	186.254,14	0,00	168.302,60	17.951,54
			ENTRADAS	182.568,60				
			SAIDAS	186.254,14				
			AXUSTE	-3.685,54				

2.3. CÁLCULO DA CAPACIDADE/NECESIDADE DE FINANCIAMENTO DERIVADA DA LIQUIDACIÓN DO ORZAMENTO DO CONCELLO DE 2017.

2.3.- Resumo de axustes

Saldo non financeiro previo a axustes IGAE	3.021.274,42	
Rexistro en contabilidade nacional de impostos, cotizacións sociais, taxas e outros ingresos.	-756.998,65	
Consolidación de transferencias entre administracións públicas	0,00	
Devolución de ingresos	3.685,54	
TOTAL AXUSTES sobre os ingresos	-753.313,11	
Gastos financeiros devengados e non vencidos (xuros)	0,00	
Gastos deveñados no exercicio e pendentes de aplicar ao orzamento de gastos da corporación local.	13.584,54	
TOTAL AXUSTES sobre os gastos	13.584,54	
TOTAL AXUSTES	-739.728,57	
Saldo non financeiro AXUSTADO	2.281.545,85 €	Capacidade de financiamento

Á vista dos datos da liquidación do orzamento de 2017 pode concluírse que a corporación cumpre co obxectivo de estabilidade orzamentaria.

3.- CUMPRIMENTO DA REGRA DO GASTO

A fixación dos obxectivos de estabilidade orzamentaria e de débeda pública, para o conxunto das Administracións Públicas e cada un dos seus subsectores, efectúase por Acordo do Consello de Ministros, previo informe do Consello de Política Fiscal e Financeira e da Comisión Nacional da Administración Local nos seus respectivos ámbitos, con referencia aos tres exercicios seguintes, e apróbanse polas Cortes Xerais, seguindo o procedemento e prazos regulados no artigo 15 da citada Lei.

Os obxectivos de estabilidade orzamentaria e de débeda pública, para o conxunto das Administracións Públicas e cada un dos subsectores, foron aprobados por Acordo do Consello de Ministros, de acordo co seguinte:

A concreción de esta taxa de referencia para o mesmo período é a seguinte:

2017	2018	2019
2.1	2.3	2.5

Con respecto á **regra de gasto**, de acordo co artigo 12 da Lei Orgánica 2/2012, a variación do gasto computable das corporacións locais, non poderá superar a taxa de referencia de crecemento do Produto Interior Bruto de medio prazo da economía española, salvo que exista un equilibrio estrutural nas contas públicas ou unha débeda pública superior ao obxectivo establecido.

Cálculo do gasto computable

Establécese no apartado 2 do artigo 12 como se determina o volume de gasto computable.

2. Entenderase por **gasto computable** aos efectos previstos no apartado anterior, os empregos non financeiros definidos en termos do Sistema Europeo de Contas Nacionais e Rexionais, excluídos os xuros da débeda, o gasto non discrecional en prestacións por desemprego, a parte do gasto financiado con fondos finalistas procedentes da Unión Europea ou de outras Administracións Públicas e as transferencias ás Comunidades Autónomas e ás Corporacións Locais vinculadas aos sistemas de financiamento.

Consideracións

Na obtención do Gasto computable da entidade nun exercicio, terase en conta o seguinte:

a) Se a Entidade está sometida a Orzamento Limitativo/Contabilidade Pública (como é o noso caso), o Gasto computable calcúlase como:

(+) Emplegos (gastos) non financeiros, suma dos capítulos 1 a 7 de gastos, excluídos os xuros da débeda.

Pártese das obrigacións recoñecidas en 2014 (se non está liquidado, da estimación da liquidación), coas observacións anteriores.

Do Capítulo 3 de gastos financeiros unicamente se agregarán os gastos de emisión, formalización, modificación e cancelación de préstamos, débedas e outras operacións financeiras, así como os gastos por execución de avais. Subconceptos (301, 311, 321, 331 e 357).

(+/-) Axustes cálculo Emplegos no financeiros segundo el SEC

Para a determinación dos axustes e o seu importe, considerarase o punto 1, "Cálculo dos empregos non financeiros excluídos xuros para unidades sometidas a un Plan Xeral de Contabilidade Pública", da "Guía para la determinación de la Regla del Gasto del artículo 12 de la Ley 2/2012 Orgánica de Estabilidad Presupuestaria y Sostenibilidad Financiera para Corporaciones Locales".

Esta Guía, igual que a emitida para o cálculo do déficit en termos de estabilidade orzamentaria, utiliza un concepto de empregos non financeiros que difire do utilizado polo Manual do SEC 95, onde non considera como empregos as inversións dos capítulos 6 e 7.

(-) Pagos por transferencias (e outras operacións internas) a outras Entidades que integran a Corporación Local.

Para a determinación deste importe, considerarase considerar o punto 3, "Consolidación de transferencias", da "Guía para la determinación de la Regla del Gasto del artículo 12 de la Ley 2/2012 Orgánica de Estabilidad Presupuestaria y Sostenibilidad Financiera para Corporaciones Locales".

(-) A parte de gasto non financeiro do Orzamento financiado con fondos finalistas procedentes de:

Unión Europea, Estado, Comunidade Autónoma, Deputacións e Outras Administracións Públicas. Exclúese no cálculo o importe dos capítulos 4 e 7 de ingresos deducidos os conceptos 420, 470, 480, 720, 770, 780, para determinar os gastos financiados por administracións públicas.

(-) Transferencias por fondos dos sistemas de financiamento.

Aplicable aos fondos dos sistemas de financiamento dadas polas Deputacións Forais do País Vasco á Comunidade Autónoma así como as dadas polos Cabildos Insulares aos Concellos Canarios.

Sobre o importe resultante aplicarase a **taxa de referencia de crecemento do PIB** a cal fixa o ministerio, e para 2017 é do 2.1%.

Por último cabe sinalar que segundo se recolle no apartado 4 do artigo 12 da LO 2/2012, no caso de que se aproben cambios normativos que supoñan aumentos permanentes da recadación, o nivel de gasto computable resultante da aplicación da regra nos anos en que se obteñan os aumentos de recadación, poderá aumentar na contía equivalente. Polo contrario, cando os cambios normativos supoñan diminucións de recadación, o nivel de gasto computable nos anos en que se produzan estas diminucións deberá reducirse na contía equivalente. Polo tanto, no exercicio en que produza efecto o cambio normativo que de lugar a un aumento da recadación de carácter permanente, o gasto computable calculado en dicho exercicio se aumentará na contía efectivamente recadada como consecuencia do

cambio. Si polo contrario, o cambio normativo supón unha diminución de ingresos de carácter permanente, o gasto computable do exercicio en que dicho cambio teña efecto, deberá diminuírse na cantidade que se reduza a recadación. Si o cambio normativo produce a súa eficacia en varios exercicios, o gasto computable en cada un de eles, poderá aumentarse ou reducirse, según os casos, nos incrementos ou reducións adicionais de recadación que se produzan como consecuencia do cambio.

Non se aplicaron axuste por este concepto.

Detalle dos gastos financiados con fondos finalistas:

GASTO POR AXENTES	
UE	13.648,80
Estado	13.900,53
CCAA	1.222.058,20
Deputación	1.536.908,90
Concellos	9.210,95
Outros	82.655,61
TOTAIS	2.878.382,99

(Detalle anexo a informe)

Determinación do límite do gasto non financeiro para o exercicio 2017

3.- Análise do cumprimento do obxectivo de gasto

	2016		2017
Suma dos capítulos 1 a 7 de gastos menos xuros (2)	19.790.616,41 €		20.986.974,07 €
AXUSTES Calculo empregos non financeiros según SEC-95	-130.683,50 €		
(-) Enajenación de terrenos y demás inversiones reales			
(+/-) Inversiones realizadas por cuenta de la Corporación Local			
(+/-) Ejecución de Avals			
(+) Aportaciones de capital			
(+/-) Asunción y cancelación de deudas			
(+/-) Gastos realizados en el ejercicio pendientes de aplicar al presupuesto	-130.683,50 €		-13.584,54 €
(+/-) Pagos a socios privados realizados en el marco de las Asociaciones público privadas			
(+/-) Adquisiciones con pago aplazado			
(+/-) Arrendamiento financiero			
(+) Préstamos			
(-) Mecanismo extraordinario de pago proveedores 2012			
(-) Inversiones realizadas por la Corporación local por cuenta de otra Administración Pública			
(+/-) Ajuste por grado de ejecución del gasto			
(+/-) Otros (Especificar)			
Empleos no financieros terminos SEC excepto intereses de la deuda	19.659.932,91 €		20.986.974,07 €
(-) Pagos por transferencias (y otras operaciones internas) a otras entidades que integran la Corporación Local			
(-) Gasto financiado con fondos finalistas procedentes de la Unión Europea o de otras Administraciones públicas	-1.671.407,79 €		-2.878.382,99 €
Unión Europea			13.648,80 €
Estado	-11.330,40 €		13.900,53 €
Comunidad Autonoma	-1.151.551,29 €		1.222.058,20 €
Diputaciones	-493.052,12 €		1.536.908,90 €
Otras Administraciones Publicas	-15.473,98 €		91.866,56 €
(-) Transferencias por fondos de los sistemas de financiación (4)			
Total de Gasto computable do exercicio	17.988.525,12 €	Incremento para 2017	18.108.591,08 €
% Taxa máxima crecemento permitida exercicio seguinte		2,10%	
Límite de gasto exercicio seguinte	Límite de gasto 2017	18.366.284,15	
DIFERENZAS REGLA DE GASTO: Gasto computable exercicio anterior * tasa referencia crecemento - gasto computable exercicio= - CUMPRE + INCUMPRE	-665.647,25 €		-257.693,07 €
	CUMPRE		CUMPRE

Gasto computable Liquid.exercicio anterior 2016	Taxa de referencia	Límite da Regla Gasto 2017
17.988.525,12	2,10	18.366.284,15
Aumentos/disminuciones (art. 12.4) Pto.2015	Límite da Regla Gasto	
0,00	18.366.284,15	
	Gasto computable 2017	
	18.108.591,08 €	
Diferenza entre gasto computable límite e gasto computable real no exercicio liquidado	-257.693,07 €	

Tendo en conta que o concello non elaborou plan económico financeiro segundo o incumprimento detectado no exercicio 2015, debería proceder a cumprir coa regra de gasto tanto no 2016 (cumpre) como no 2017 (cumpre).

4.- CUMPRIMENTO DO LÍMITE DE DÉBEDA

A LOEOSF (artigo 13) establece a obriga de non superar o límite de débeda pública que está fixado no 2.9%,2.3% e 2.5% do PIB para os exercicios 2017,2018 e 2019.

Para a administración local non se aprobou o límite en termos de ingresos non financeiros, polo que resulta imposible determinar o límite de débeda como prevé o citado artigo en termos de produto interior bruto local, resultando de aplicación nestes momentos os límites legais tradicionais do no artigo 53 do TRLRFL e que ascende ao 110% dos recursos ordinarios do orzamento.

O modelo deseñado pola Subdirección Xeral de Relacións Financeiras coas Entidades Locais, para a remisión da información por parte do Interventor municipal con motivo da aprobación da liquidación do orzamento de 2014, que se debe cumprimentar a través da plataforma habilitada na Oficina Virtual do Ministerio de Facenda e Administracións Públicas, utiliza un criterio máis amplo para determinar o volume da débeda, que o que se viña utilizando para estimar o porcentaxe de débeda viva en termos do artigo 53 do TRLRFL para novas concertacións de préstamos. Inclúe o importe do saldo dos importes pendentes de devolver polas liquidacións negativas da participación en ingresos do Estado de 2008 e 2009. Así como outras débedas como o Plan de aforro da Deputación

O volume de débeda viva a 31/12/2017 en termos de porcentaxe sobre os ingresos correntes axustados minorando os ingresos afectados é o seguinte:

Débeda Bancaria	Sistema de amortización	Capital inicial	Capital pendente ao remate do exercicio
Financiación reparacións danos temporal 2001 (BBVA 9542266327)	Términos amortizativos trimestrais constantes; pago de intereses anual cada (9/10/xx)	2.103.542,37 €	- €
Financiación investimentos orzamento 2006 (Caixa Galicia. Presup. 2006 70.035-8)	Francés	1.122.022,60 €	- €
Financiación investimentos orzamento 2010 (BBVA. Invest. 2010 9546378474)	Italiano	2.205.786,32 €	- €
RDL 4/12 I	Francés		

		1.520.657,00 €	- €
RDL 4/12 II (Banesto)	Francés	70.212,00 €	- €
		Total	0,00- €
VOLUME DE DÉBEDA VIVA (*)		Capital pendente ao remate do exercicio	
Operacións l/p		- 0,00€	
Operación c/p		- 0,00€	
Operacións a l/p (outras débedas PAI Deputación A Coruña)		706.989,76 €	
Total		706.989,76 €	
Dereitos liquidados por operacións correntes.		23.317.413,89 €	
Volume da débeda viva s/recursos por operacións correntes			3,03%

VOLUME DE DÉBEDA VIVA (*)	Capital pendente ao remate do exercicio
Operacións l/p	- €
Operación c/p	- €
Outras débedas a L/P PAI	706.989,76 €
Total	706.989,76 €
Dereitos liquidados por operacións correntes.	23.317.413,89 €
Volume da débeda viva s/recursos por operacións correntes	3,03%
Límite do 75 % (artigo 14.2 RD-lei 8/2010)	17.488.060,42 €
Diferenza (capacidade de endebedamento ate o límite)	16.781.070,66 €
Límite do 110 % (artigo 14.2 RD-lei 8/2010)	25.649.155,28 €
Diferenza (capacidade de endebedamento ate o límite)	24.942.165,52 €

Polo que se informa que o nivel débeda así calculado estaría por debaixo do 110% dos ingresos correntes, límite previsto segundo o artigo 53 do Texto Refundido da Lei Reguladora das Facendas Locais.

En canto ao destino do superávit de acordo co artigo 32 da Lei orgánica de estabilidade orzamentaria:

No caso de que a liquidación orzamentaria sitúese en superávit, este destinarase, no caso do Estado, Comunidades Autónomas, e Corporacións Locais, a reducir o nivel de endebedamento neto sempre co límite do volume de endebedamento se este fose inferior ao importe do superávit a destinar á redución de débeda.

5.- CONCLUSIÓN SOBRE O CUMPRIMENTO DO OBTETIVO DE ESTABILIDADE ORZAMENTARIA, REGRA DO GASTO E NIVEL DE DÉBEDA.

O modelo deseñado para a remisión de información por parte do Interventor municipal con motivo da aprobación da liquidación do orzamento 2017 establece que debe darse conta ao Pleno do Informe de Intervención de avaliación de cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria, regra do gasto e nivel de débeda viva, ademais de remitir os ficheiros contendo a correspondente información a través da plataforma habilitada para iso mediante firma electrónica.

A liquidación do orzamento do Concello de Ames do exercicio 2017 cumple co obxectivo de estabilidade orzamentaria entendido como a situación de equilibrio ou superávit en termos de capacidade de financiamento de acordo coa definición contida no SEC 95, e co límite de débeda, mostrando un cumprimento da regra de gasto.

A interventora
Margarita Fernández Sobrino